

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๖
 เลขที่รับ..... ๖๕๕
 วันที่ ๑๒ ก.พ. ๒๕๖๑
 เวลา..... น. แห่งที่.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๓๕
 ที่ กษ.๐๔๐๔/๓๓๔ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งเวียนหนังสือตอบข้อหารือแนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์มีขาดทุนสะสม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้หารือนายทะเบียนสหกรณ์ถึงแนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมและมีมูลค่าหุ้นที่คำนวณได้น้อยกว่ามูลค่าหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ซึ่งสหกรณ์ไม่ได้แก้ไขข้อบังคับเกี่ยวกับการจ่ายคืนค่าหุ้นให้เป็นไปตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒๗๘/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ หากสหกรณ์ไม่สามารถเรียกเงินคืนจากสมาชิกที่ลาออกได้ สหกรณ์ต้องให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้สหกรณ์หรือควรดำเนินการอย่างไร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ตอบข้อหารือตามหนังสือ ที่ กษ.๑๑๑๕/๙๓๐ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยมีความเห็นว่า ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒๗๘/๒๕๔๙ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ชัดเจนว่า กรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกได้จนกว่าจะมีการแก้ไขข้อบังคับ ดังนั้น กรณีสหกรณ์ยังไม่แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ สหกรณ์นั้นย่อมไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกได้ หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้จ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกที่ลาออกเต็มจำนวนมูลค่าหุ้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ จึงเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ประกอบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการฯ จะต้องร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดขึ้นกับสหกรณ์ตามความมาตรา ๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่กำหนดให้ผู้แทนของนิติบุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงขอส่งสำเนาหนังสือตอบข้อหารือของกรมส่งเสริมสหกรณ์ดังกล่าวตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

เรียน ผอ.สศท.๖

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา

- บันทึก อรรถนิภา ลีข๑ ผอ. สศท.๖ เพื่อโปรดทราบ

- บันทึก อรรถ แก้ว วัฒน พชช และ กฤษณ์ ฤทธิภูมิ น.ธรรม /สำนักงาน๗๖

และ แจงเวียน สศท. ในพื้นที่ที่ทราบ /ถือปฏิบัติ

๑๒ ก.พ. ๒๕๖๑

 (นายโอภาส ทองยงค์)
 อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ทราบ
 ดำเนินการตามเสนอ

 (นางจุไรรัตน์ เทพบุรี)

นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
 นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ (ด้านการบัญชีและการสอบบัญชี)
 รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๖

บันทึกข้อความ

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
รับที่ 1085
วันที่ - ๕ ก.พ. ๒๕๖๑
เวลา ๑๖:40

กมข.๗4/๒๗พ.๒1/๑3:๑๖๖.
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เลขที่รับ ๑๒๗๗
วันที่ - ๕ ก.พ. ๒๕๖๑
เวลา ๑๓.๓๕

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๙๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: cpd_rlo@cpd.go.th http://webhost.cpd.go.th/rlo

ที่ กษ ๑๑๑๕/ ๙๖๑๐

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสม

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/๙๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑ ขอรื้อกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมและมีมูลค่าต่อหุ้นที่คำนวณได้น้อยกว่ามูลค่าหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ซึ่งสหกรณ์ยังไม่ได้แก้ไขข้อบังคับเกี่ยวกับการจ่ายคืนค่าหุ้นให้เป็นไปตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒๗๘/๒๕๕๙ แต่สหกรณ์ได้จ่ายคืนค่าหุ้นให้สมาชิกที่ลาออกเต็มจำนวนมูลค่าหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ หากสหกรณ์ไม่สามารถเรียกเงินคืนจากสมาชิกที่ลาออกได้ สหกรณ์ต้องให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบชดใช้เงินให้สหกรณ์หรือควรดำเนินการอย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. เมื่อพิจารณาตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒๗๘/๒๕๕๙ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ชัดเจนว่า กรณีที่สหกรณ์ขาดทุนสะสมไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกได้ จนกว่าจะมีการแก้ไขข้อบังคับ กรณีสหกรณ์ที่ยังไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ สหกรณ์นั้นย่อมไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกได้

๒. กรณีตามประเด็นปัญหาว่าสหกรณ์ยังไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ แต่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้จ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกที่ลาออกเต็มจำนวนมูลค่าหุ้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ หากสหกรณ์ไม่สามารถเรียกเงินคืนจากสมาชิกที่ลาออกได้ จึงเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ประกอบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการฯ จะต้องร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดขึ้นกับสหกรณ์ตามความมาตรา ๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้ผู้แทนของนิติบุคคลต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายพิเศษ วีระงาทนะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์